

**CE SI CUM VA INFLUENTA
EVOLUTIA BURSEI IN AL DOILEA
SEMESTRU AL LUI 2025
- A DOUA PARTE -**

În [prima parte](#) a acestui material am trecut în revistă primii șase factori, din cei zece, pe care i-am considerat ca fiind cu cel mai mare potențial de a influența piața bursieră locală în a doua parte a anului.

Am grupat acești factori în patru mari categorii pentru o mai sintetică prezentare. O primă categorie s-a referit la **guvernarea** României, zona de maxim interes în contextul în care noua echipă guvernamentală încearcă să ajusteze cadrul fiscal, zona bugetară și a companiilor de stat, precum și alte sectoare care solicită resurse financiare publice, pentru a redobândi echilibru economic, condiție esențială pentru a relua un ritm sanatos de creștere economică.

Astfel ne-am referit la programul de guvernare, la clasa politică și societate ca stakeholderi principali ai procesului de reajustare a economiei românești și la reforma companiilor de stat care reprezintă un sector extrem de important printre companiile listate la BVB.

O a doua categorie de factori am grupat-o sub titulatura **parteneri de finanțare ai României** pentru că de aceștia depind semnificativ accesibilitatea și costul de finanțare al României. Ne-am referit la agențiile de rating în calitatea lor de auditori independenți ai economiei românești și la Comisia Europeană ca furnizor de fonduri europene semnificative.

Între timp o actualizare importantă a venit de la una dintre agențiile de rating, Standard&Poor, care într-un update neanunțat (este agenția cu cel mai puțin predictibil calendar al comunicatelor de rating) a păstrat statu-quo actual privind România: menținere rating în zona investment grade (calificativ minim), dar perspectivă de rating negativă. Probabil noile măsuri de ajustare fiscală au născut dorința de a face rapid o astfel de actualizare, urmând ca în toamna (luna octombrie-noiembrie) agenția să prezinte o revizie completă a ratingului de țară al României.

O a treia categorie de factori analizați am denumit-o **mediul economic și bursier internațional**, aici incluzând elementele clasice care influențează evoluțiile bursiere. Am încheiat prima parte a acestui material abordând zona de macroeconomie, urmând să continuăm cu alți factori din această categorie în materialul actual.

O a patra categorie pe care o vom aborda, o considerăm ca fiind cea mai importantă pentru evoluția pieței bursiere locale pe termen mediu și lung. Este vorba despre căutarea a ceva ce putem numi o **nouă cale**, spre un nou model economic care să realizeze revenirea la o creștere economică sustenabilă.

România, București, Sector 3, str. Caloian Județul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

7. Rezultate semestriale si trimestriale

Acest gen de informatii are, in mod curent, cel mai mare impact asupra cursurilor de tranzactionare. Este util sa rememoram succint mecanismul prin care se produce aceasta influenta pe piata bursiera. Investitorii isi calibreaza continuu asteptarile privind rezultatele financiare pana la momentul in care aceste anunturi sunt publicate, pe baza rezultatelor financiare din trecut, a bugetelor de venituri si cheltuieli, a anunturilor bursiere livrate pietei de catre emitenti, dar si a mediului economic in care compania a evoluat in perioada de raportare.

Asadar, influenta rezultatelor financiare asupra cotațiilor bursiere este generata mai ales de diferenta fata de asteptarile pietei. Unele companii, in special cele mai mari, ofera pietei, inaintea publicarii datelor contabile, update-uri operationale care reprezinta un bun punct de plecare pentru o estimare mai precisa a cifrelor ce urmeaza a fi anuntate.

Din acest punct de vedere, prima companie dintr-un sector economic care publica rezultatele financiare va influenta asteptarile si in ceea ce priveste celelalte companii listate care opereaza in acelasi domeniu de activitate.

Cele mai importante companii, cele care compun indicele bursier de referinta BET, vor incepe sa publice aceste anunturi incepand cu ultima zi a lunii iulie. Sezonul de raportari dureaza aproximativ o luna, ultima zi in care vor fi publicate date financiare de catre emitenti fiind 29 august.

Fata de alte sezoane de raportare, acum publicarea datelor este mai dispersata, desi exista doua zile – 14 august si 29 august – in care se vor cumula jumatate dintre raportari.

Este recomandabil, pentru o mai buna acoperire si analiza a acestor anunturi, ca datele de raportare sa fie cat mai bine distribuite in timp. Pe pietele dezvoltate exista deja o traditie

companie	simbol	data publicare
BRD	BRD	31-Jul-2025
OMV Petrom	SNP	31-Jul-2025
Teraplast	TRP	5-Aug-2025
Aquila	AQ	13-Aug-2025
Hidroelectrica	H2O	13-Aug-2025
Antibiotice	ATB	14-Aug-2025
DIGI Communications	DIGI	14-Aug-2025
Romgaz	SNG	14-Aug-2025
Nuclearelectrica	SNN	14-Aug-2025
Transelectrica	TEL	14-Aug-2025
Transgaz	TGN	18-Aug-2025
Banca Transilvania	TLV	26-Aug-2025
Purcari Wineries	WINE	27-Aug-2025
Electrica	EL	28-Aug-2025
ONE United Properties	ONE	28-Aug-2025
Fondul Propietatea	FP	29-Aug-2025
Med Life	M	29-Aug-2025
Premier Energy	PE	29-Aug-2025
Sphera Franchise Group	SFG	29-Aug-2025
Transport Trade Services	TTS	29-Aug-2025
sursa: bvb.ro		

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

nescrisa privind modul in care marile companii publica aceste date mult asteptate de investitori, pentru a permite acestora sa fie pregatiti in a analiza si a reactiona pe piata cat mai rapid si mai calitativ.

Poate chiar mai importante decat datele care reflecta situatia financiara actuala a emitentilor sunt asteptarile acestor companii pentru perioada urmatoare. In general, managementul emitentilor ofera anumite indicatii cu privire la modul in care afacerile companiilor sunt pozitionate pentru a beneficia de contextul economic. Acest tip de informatii este cel mai putin predictibil pentru piata si, ca atare, tinde sa aiba un impact mai puternic.

In actuala conjunctura economica si in conditiile in care cadrul fiscal romanesc se redefineşte, opinia managementului societatilor listate in legatura cu viitorul apropiat capata o importanta sporita. Schimbarile de politica fiscala, restructurarea aparatului bugetar, stoparea unor investitii sau lansarea altora – toate acestea au potentialul de a influenta modul de functionare al multor companii listate.

Sezonul de raportari financiare va fi dominat de cateva teme la care investitorii se vor uita cu atentie pentru a-si calibra portofoliile. Cele mai importante le vom enumera in randurile de mai jos.

• *Ce impact vor avea noile taxe asupra afacerilor*

Sectoarele mai afectate de cresterea taxelor, in special a TVA, ar putea oferi estimari mai pesimiste privind profitul din a doua parte a anului si chiar mentinerea bugetului de investitii. Desi majorarea taxelor nu va influenta rezultatele primului semestru, asteptarile companiilor vor fi probabil afectate de un nivel de prudenta in crestere.

• *Cat va creste inflatia si cum va afecta ea rezultatele financiare*

Revigorarea factorilor inflationisti din economie va aduce costuri mai mari pentru companii. Unele vor reusi mai usor sa transfere aceste costuri in preturile de vanzare ale bunurilor si serviciilor comercializate, altele nu.

• *Increderea consumatorilor – cat va fi erodata*

Majorarea taxelor si perspectiva pesimista a economiei pe termen scurt pot reduce increderea consumatorilor, afectand capacitatea si dorinta lor de a cheltui. Acest lucru poate impacta direct vanzarile companiilor listate.

• *Evolutia pietei fortei de munca*

Aceasta a fost una dintre provocarile majore semnalate de companii in ultimele trimestre. O relaxare a pietei muncii, in contextul restructurarilor bugetare, ar putea largi oferta de forta de munca, cu un efect pozitiv asupra rezultatelor emitentilor.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

• *Investitiile – continua sau nu in economia romaneasca?*

O eventuala stopare a investitiilor publice, urmate de cele private, poate afecta companiile care depind direct sau indirect de acest proces. Companiile industriale, de logistica si cele din zona transporturilor ar putea resimti aceste schimbari.

• *Sectorul de utilitati – se mentin marjele mari de profitabilitate?*

Este sectorul cu cea mai buna performanta in primul semestru, datorita cresterii accelerate a profitabilitatii companiilor din sector. Ramane de vazut ce semnale vor transmite emitentii, avand in vedere caracterul ciclic al acestui sector, influentat de tarifele reglementate de ANRE, care includ corectii pozitive sau negative in functie de evolutia anterioara a profitului inregistrat.

• *Producatorii de energie – suprataxarea continua*

Este important sa vedem ce mesaje vin din partea marilor jucatori din energie cu privire la mentinerea sau ajustarea suprataxarii profitului. Introduse in urma cu trei ani, aceste taxe si-au avut justificarea in cresterea exploziva a preturilor la energie – o situatie care acum nu mai este de actualitate. Profitabilitatea in scadere disoneaza tot mai accentuat cu nevoile in crestere de investitii programate pentru urmatorii ani.

• *Sectorul de servicii – vulnerabil la pesimismul consumatorilor*

Multe companii din sfera serviciilor sunt mai expuse revigorarii fenomenului inflationist si, implicit, scaderii increderii consumatorilor. Va fi esential, pentru investitori, ca managementul acestora sa ofere claritate in legatura cu aceste riscuri. Companiile care au construit in ultimii ani o prezenta regionala ar putea fi avantajate in aceasta perioada.

• *Companiile de stat – schimbari in politica de dividende si in modul de operare*

Acest segment poate influenta semnificativ piata locala, avand in vedere ponderea sa in capitalizarea bursiera si in valoarea tranzactionata la BVB. Politica de dividend, posibile vanzari de pachete minoritare, emisiuni de obligatiuni corporative, orientarea catre profitabilitate si implicarea unui management profesionist – toate aceste aspecte vor conta in modul in care investitorii vor evalua aceste companii in trimestrele urmatoare.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

8. Evolutia economiilor si pietelor bursiere internationale.

De la an la an pietele bursiere devin tot mai interconectate, pe masura ce tehnologia de tranzactionare si interesul pentru investitii se potenteaza reciproc la nivel global.

Piata de capital din Romania, desi este inca in proces de consolidare si dezvoltare, este profund conectata la dinamica economica si financiara internationala. Aceasta interdependenta nu este intamplatoare, ci rezultatul integrarii Romaniei in fluxurile globale de capital, comert si informatie, precum si al prezentei tot mai active a investitorilor institutionali straini pe piata locala.

Un prim factor major de influentare il reprezinta ponderea ridicata a investitorilor straini in structura actionariatului multor companii listate la Bursa de Valori Bucuresti (BVB). Fondurile internationale, fie ele de pensii, mutuale sau hedge funds, gestioneaza portofolii globale, iar deciziile lor de alocare sunt luate in functie de riscurile si oportunitatile percepute la nivel international. In perioade de stres global – cum ar fi tensiuni geopolitice, crize bancare sau recesiuni majore in marile economii – aceste fonduri tind sa-si reduca expunerea pe pietele emergente, cum este Romania, ceea ce poate duce adesea la scaderi bursiere locale, chiar si in absenta unor motive interne evidente.

In al doilea rand, fluxurile de capital internationale se deplaseaza in functie de apetitul global pentru risc. Romania, fiind o piata mica si perceputa drept mai volatila, este de regula printre primele vizate atunci cand investitorii cauta refugii sigure, cum ar fi obligatiunile guvernamentale din SUA sau titlurile denominate in valuta forte. Aceasta dinamica determina miscari bruste ale cotațiilor si ale lichidității, in special in perioade dominate de incertitudine.

Un alt canal important de influenta este interdependenta economica cu Uniunea Europeana, in special cu Germania dar si cu alte economii de top europene ca Italia sau Franta, precum si cu cele din Europa de Est cum ar fi Ungaria sau Polonia. Companiile romanesti, in special cele din sectorul industrial, de export sau logistic, resimt direct evolutiile macroeconomice din aceste tari. Orice incetinire a economiei europene sau scadere a cererii externe se transmite aproape imediat si in rezultatele financiare ale emitentilor romani, cu impact deseori semnificativ asupra evolutiei lor bursiere.

De asemenea, preturile globale ale materiilor prime – energie, metale, produse agricole – influenteaza direct profitabilitatea companiilor listate in Romania. Aceste cotații sunt stabilite pe pietele internationale, iar variatiile lor afecteaza costurile de productie, veniturile din export si, in cele din urma, perspectivele financiare ale intregului sector corporativ local.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

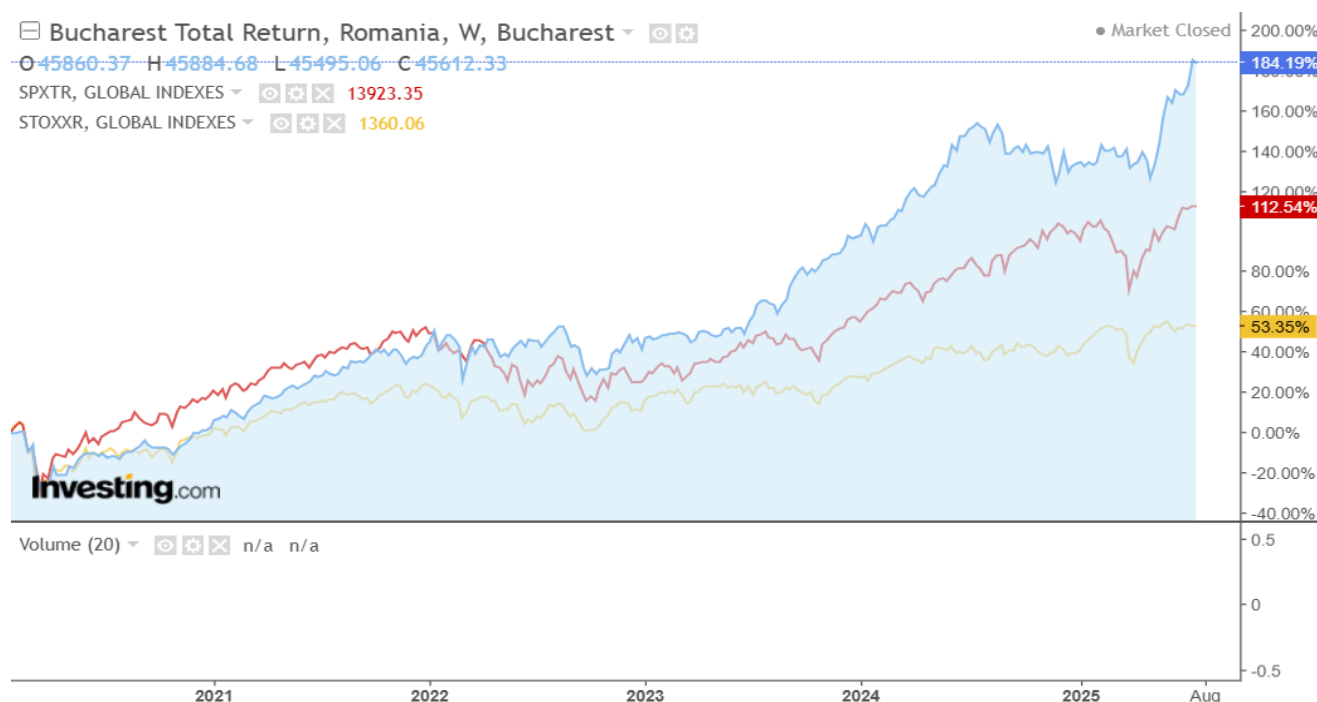
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Nu in ultimul rand, piata romaneasca este conectata la sentimentul bursier global prin intermediul investitorilor romani care si-au diversificat portofoliile pe pietele internationale. Ca atare piata locala tinde sa reactioneze imediat la miscarile unor mari indici bursieri internationali cum ar fi S&P 500 (SUA) sau DAX (Germania). O corectie majora pe aceste piete genereaza automat o schimbare de sentiment si pe BVB, chiar daca fundamentele interne ale companiilor romanesti raman solide.

In concluzie, piata de capital romaneasca este parte a unui ecosistem financiar global, in care deciziile, evenimentele si perceptiile se transfera rapid de la un pol la altul al lumii. Pentru investitori, acest lucru inseamna ca analiza contextului extern este esentiala in luarea deciziilor de investitii pe plan local.

Un grafic pe un interval mai extins ne indica miscarea corelata a pietelor bursiere. O comparatie a randamentului total (care tine cont si de dividendele distribuite) al pietei romanesti (BET-TR) cu piata americana (SPXTR) si cu pietele europene (STOXXR) confirma in buna masura aceasta corelatie. Mai jos vedem miscarile acestor piete in ultimii 5 ani.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

9. Contextul geo-politic

În a doua jumătate a anului, piața bursieră din România va continua să fie influențată de evoluțiile geopolitice externe, mai ales din regiunea est-europeană. Contextul internațional se menține caracterizat de incertitudine, fragmentare și presiuni multiple asupra lanțurilor economice și energetice, ceea ce păstrează un potențial ridicat de volatilitate și de prudență în rândul investitorilor.

Cel mai direct canal de influență este reprezentat de **razboiul din Ucraina** și tensiunile asociate cu relația NATO–Rusia. Orice escaladare a conflictului, apropiere a luptelor de granițe NATO sau incidente în zona Marii Negre pot duce la retrageri rapide de capital din regiune, afectând și Bursa de Valori București. În același timp, prelungirea conflictului fără perspective clare de soluționare menține un nivel ridicat de aversiune la risc în rândul investitorilor străini activi în Europa de Est. Evident aceste tendințe funcționează și în sens invers, orice apropiere de o soluționare pasnică a conflictului ucrainean având un impact pozitiv asupra pietelor bursiere din regiune.

Până în prezent războiul din Ucraina a amplificat presiunile inflationiste în România, în special prin creșterea prețurilor la alimente, carburanți și utilități. Răspunsul BNR a fost creșterea treptată a dobânzii de politică monetară, ceea ce a dus la costuri mai mari de finanțare pentru companii și populație.

România, ca stat membru NATO aflat la graniță cu un conflict activ, a fost percepută cu un nivel de risc în creștere de către investitorii străini. Acest lucru s-a reflectat în randamente mai mari cerute pentru titlurile de stat și în lichiditate mai redusă pe piața bursieră. Cu toate acestea, apartenența la UE și NATO a oferit un grad de stabilitate solid, ceea ce a limitat amplitudinea retragerilor de capital din economia românească.

Pe de altă parte războiul a determinat reconfigurarea rutelor comerciale și logistice în regiune. Portul Constanța și infrastructura feroviara au devenit noduri cheie pentru exporturile ucrainene. În plus, România a atras investiții străine directe în sectoare precum apărare, logistică, energie și producție, pe fondul relocării unor activități din Ucraina și Rusia.

Un al doilea factor major îl reprezintă **relațiile comerciale și geopolitice dintre SUA, China și aliații lor**, inclusiv eventualele conflicte legate de Taiwan, controlul tehnologiilor avansate și tensiunile din Asia de Sud-Est. Acestea am văzut că pot afecta semnificativ piețele globale, iar prin efect de contagiune și pe cea românească, prin corelarea ridicată cu piețele europene și prin expunerea indirectă a companiilor românești la lanțurile globale de aprovizionare.

România, București, Sector 3, str. Caloian Județul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

De asemenea pe fondul presiunilor unor factori geo-politici externi, se pot manifesta noi **schimbari de strategie economica sau fiscala** in Romania. Acestea ar putea accentua perceptia de risc, de instabilitate politica interna in ochii investitorilor. O Romania perceputa ca instabila, chiar si in context regional, va fi penalizata prin cresterea costurilor de finantare si printr-un apetit scazut pentru active bursiere locale – atat actiuni, cat si obligatiuni.

Ca urmare, investitorii vor continua sa evalueze riscurile externe cu atentie sporita, iar actiunile companiilor romanesti vor fi influentate atat de rezultatele lor operationale, cat si de perceptia globala asupra sigurantei investitiilor in regiune. Piata ar putea favoriza emitentii solizi, cu expunere redusa la riscuri externe si cu o buna capacitate de adaptare la un mediu global in schimbare.

O NOUA CALE

Este evident ca Romania nu detine in acest moment un model de crestere economica asumat politic si functional. Vechiul motor economic, intretinut de efectul de convergenta la economia Uniunii Europene, a inceput sa dea rateuri si, pe masura ce a fost setat in modul populist, s-a calat. Vechea reteta a cresterii veniturilor populatiei pentru a determina saltul consumului intern, cu efect in cresterea PIB, nu a mai functionat in ultimii doi ani si a generat deficitul bugetar imens, pe care acum il contemplam cu mirare. Vor trebui gasite noi modele, noi zone economice care sa asigure cresterea economica de care avem nevoie pentru a avansa.

In acest sens, pentru piata bursiera locala, pe termen mediu si lung, cel mai important vector de crestere ar putea sa il constituie generarea unui nou model economic romanesc viabil. Nu doar ca ar readuce cresterea economica, dar cu siguranta ar readuce si o incredere solida in potentialul de a genera plus-valoare al activelor financiare romanesti, deci implicit evaluari mai bune pentru activele bursiere.

10. Noul model economic

Economia romaneasca a demonstrat o certa problema de functionare in ultimii doi ani. Daca ar fi o masina, am putea spune, fara frica de a gresi, ca motorul nu mai functioneaza corect, consuma multa benzina, dar nu mai produce decat sporadic lucru mecanic.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Un deficit bugetar de amploarea celui înregistrat de România, în condiții de pace și relativă normalitate sanitară sau geopolitică, produs prin injectarea unor cantități imense de bani în economie pe considerente sociale și politice — dacă e să le clasificăm de o manieră binevoitoare — a generat o creștere economică anemică, lăsând economia la limita recesiunii.

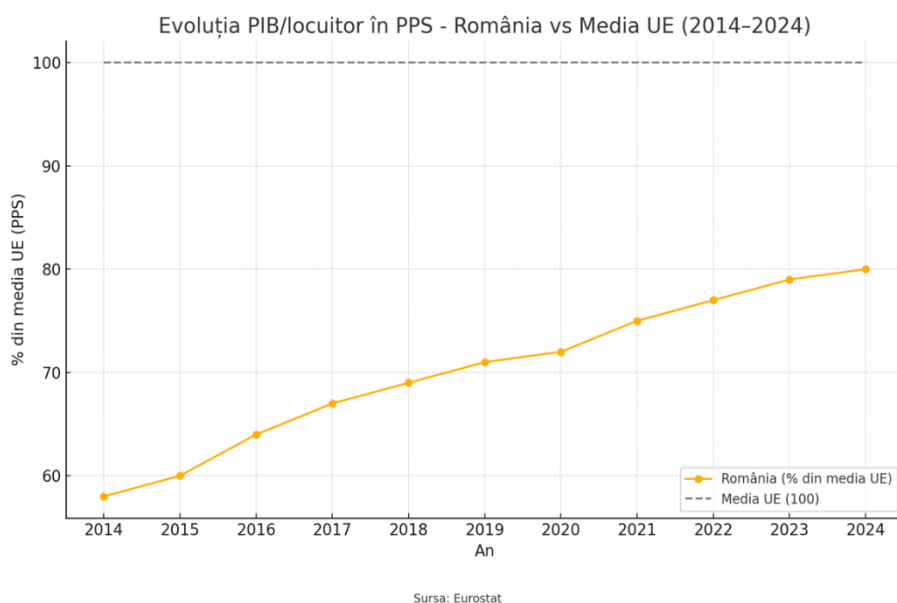
Economia românească, deși impulsivă cu resurse financiare suplimentare și cu o dorință intactă (decă ridată) de consum, nu mai reușește să crească. Evident, ceea ce a funcționat ani de zile după aderarea la Uniunea Europeană nu mai reprezintă o soluție de viitor. Procesul de convergență la economia europeană se apropie de sfârșit, pe măsura ce România a recuperat în ritm rapid decalajele economice.

A fost un proces natural, în care capitalul suplimentar furnizat de investitorii străini, de fondurile europene, dar și de remiterile diasporei a produs plus-valoare economică. În graficul alăturat vedem avansul constant al PIB per locuitor din România comparativ cu media UE, din ultimii zece ani.

Evident efectul de convergență, prin chiar modul lui de acțiune, ne poate aduce spre media zonei economice la care am aderat, însă cu siguranță nu ne poate duce la medie sau deasupra ei.

În prezent economia românească este mult mai mare și are nevoie de vectori mai puternici de creștere. În plus structura economică a devenit mai complexă iar relațiile dintre actorii economici devin tot mai sofisticate.

Cu siguranță avem nevoie de o nouă motorizare a economiei, de un nou model de creștere economică. Nu mai putem funcționa în mod capitalo-dependent, bazându-ne pe un consum intern pe care nu reușim să îl taxăm corespunzător și care dobandește un efect de bază din ce în ce mai important pe măsura ce de la an la an cifra de afaceri din comerțul cu amănuntul a urcat puternic.

România, București, Sector 3, str. Caloian Județul nr.22, 031114

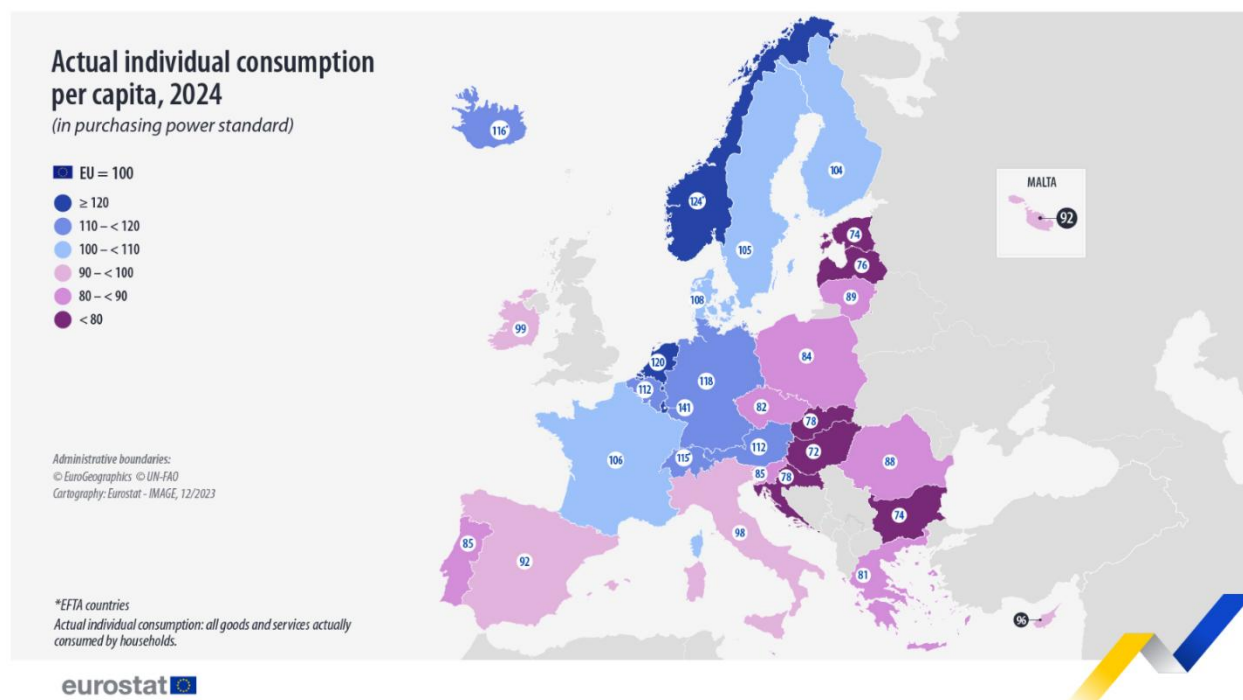
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

O imagine si mai buna a epuizarii modelul economic actual este oferita de un indicator relevant pentru nivelul de trai al cetatenilor europeni. Este vorba despre consumul individual al gospodariilor exprimat in putere de cumparare. Intrucat preturile produselor si serviciilor difera de la tara la tara, Eurostat calculeaza acest indicator raportandu-se la puterea de cumparare locala.

Dupa cum vedem Romania a devenit tara cu cel mai inalt nivel de trai, din Europa de Est, daca ne raportam la consumul de bunuri si servicii. Suntem la 88% din media UE, peste o economie mult mai puternica cum este cea poloneza! *Vechiul model de crestere si-a indeplinit, in definitiv, misiunea.* Acum va trebui sa cautam unul nou, adaptat noilor realitati economice.

Modele de crestere economica in tarile din Uniunea Europeana

Probabil cea mai buna metoda pentru a gasi o noua cale de crestere economica este sa ne uitam spre ce tipare si modele folosesc celelalte economii ale Uniunii Europene. O analizam succinta ne releva patru tipuri principale de politici de crestere economica, conform clasificarii de mai jos.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Modelul bazat pe exporturi si industrie (modelul german)

Este practicat in tari precum Germania, Austria, Cehia sau Polonia.

Caracteristic lui este *orientarea spre productia industrială* (automotive, echipamente, produse chimice) punandu-se accent pe inovatie, productivitate si formare profesionala duala. Este un model care produce surplusuri comerciale consistente.

Avantajele acestuia sunt stabilitate economica, ocupare ridicata si forta de munca calificata, insa prezinta riscuri precum dependenta de cererea externa si de lanturile globale de productie.

Modelul bazat pe consum si servicii (modelul sud-european)

Este practicat in tari precum Spania, Italia, Grecia, Franta (partial)

Caracteristic lui este o crestere sustinuta a economiei spre *consumul intern si turism*. Sectorul de servicii (comert, ospitalitate, administratie) domina formarea PIB-ului, in timp ce piata muncii este mai rigida si productivitatea mai scazuta decat in nordul european.

Avantajele le reprezinta dinamismul in servicii, atractivitate turistica, economia interna mare insa prezinta riscuri de vulnerabilitate in fata crizelor externe si este caracterizat de datorii publice ridicate.

Modelul bazat pe tehnologie si inovatie (modelul nordic)

Acest model este practicat in tari precum Suedia, Danemarca, Finlanda sau Olanda

Caracteristic acestuia sunt investitiile masive in educatie, cercetare si digitalizare dar si un sector public eficient, cu politici sociale dezvoltate. Este dominat de companii de inalta tehnologie si startup-uri competitive global.

Avantajele lui sunt dezvoltarea durabila a economiei, inovatia continua si mai ales o calitate ridicata a vietii. Exista si riscuri ale acestui model care tin de presiune fiscala mare si de depedenta de performanta sectorului privat de varf.

Modelul de convergenta accelerata (modelul est-european)

Este un model economic urmat de tari precum Romania, Bulgaria, Ungaria, Slovacia sau Tarile Baltice

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Caracteristicile sale principale sunt cresterea bazata pe investitii straine directe, forta de munca mai ieftina si atragerea de fonduri europene. Sunt tari care au traversat un proces de industrializare rapida, insa cu o mare dependenta tehnologica de vestul Europei. Deseori aceste tari au experimentat deficite comerciale si fiscale in crestere.

Principalele avantaje le reprezinta cresterea rapida a PIB-ului si a veniturilor populatiei insa cu riscuri semnificative legate de vulnerabilitate la crize externe, instabilitate fiscala, migratia fortei de munca.

In afara de cele patru modele de crestere economica avem si cateva **modele hibride**:

- Irlanda, cu un model fiscal favorabil companiilor tech si farmaceutice a atras numeroase multinationale. Astfel inregistreaza o crestere puternica, dar artificiala, a PIB.
- Franta, are o economie mixta, cu un rol major al statului in economie, dar si sectoare private puternice in energie, lux si tehnologie.
- Tarile nordice baltice, au o orientare spre digitalizare si eficienta institutionala, cu reforme rapide post-aderare.

Dupa cum vedem, Uniunea Europeana nu urmeaza un model unic de crestere economica. Fiecare tara isi construiește strategia pe baza resurselor disponibile, a specificului cultural si a priorităților nationale. Totusi, tendintele comune recente pe care le regasim in toate aceste modele vizeaza *tranzitia verde, digitalizarea si consolidarea rezilientei economice*.

Pentru tarile mai noi in UE, precum Romania, cheia ramane trecerea de la un model de crestere bazat pe convergenta spre economia UE si pe costurile scazute de productie la unul bazat pe *valoare adaugata, inovatie si capital uman*. Valoarea adaugata se impune ca principal ingredient al unui model viitor de crestere economica, doar asa putand valorifica superior resursele de care dispunem, inclusiv pozitia noastra geografica ce capata o valoare geo-politica in crestere. *Doar o astfel de valorificare ne poate asigura un nivel de trai ridicat si sustenabil pe o perioada lunga de timp.*

Pentru a obtine valoarea adaugata este nevoie, printre alte ingrediente, de a dezvolta o matrice interna de finantare a economiei mult mai puternica, iar aici rolul pietei bursiere ar putea (trebui) sa devina unul principal.

Ramane de vazut, in lunile care vor urma, daca vom reusi sa creionam si sa incepem sa construim un nou model economic, care sa satisfaca cerintele de mai sus.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

CONCLUZIE

Am trecut in revista cei mai importanti factori obiectivi care vor influenta piata bursiera locala in anul curent, in a doua sa parte. Nu cu scopul de a face o prognoza privind evolutia bursei locale – demers relativ si deseori iluzoriu in conditiile aparitiei constante, in viitor, a unor factori total necunoscuti in prezent – ci in incercarea de a fi mai informati atunci cand facem alegerile investitionale.

Pe bursa, informatiile sau analizele bursiere nu ajuta la a sti ce se va intampla, ci la a avea sanse mai bune sa evaluezi corect riscurile si oportunitatile de pe piata.

Alin Brendea

24 Iulie 2025

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

*Primești informație optimizată și relevantă pentru tine!
Cum?*

Rapoarte zilnice

Dimineata si seara iti trimitem stirile „calde” din piata, ultimele informatii cu impact asupra pietei bursiere. Morning Brief si Raportul Zilnic reprezinta legatura ta directa cu ceea ce este relevant cu mediul bursier.

Raportul saptamanal

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au fost cele mai tranzactionate, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai.

Editoriale

Opinii ale specialistilor Prime Transaction privind evenimente bursiere, trenduri economice sau orice alte evolutii cu impact asupra pietelor bursiere.

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer” dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Calendar Financiar, Stirile sortate pe emitent, Indicatori financiari, Fise de emitent si multe altele...

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin sau ar putea contine recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ; SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul asupra riscurilor inerente tranzactiilor cu instrumente financiare, incluzand, fara ca enumerarea sa fie limitativa, fluctuatia preturilor pietei, incertitudinea dividendelor, a randamentelor si/sau a profiturilor, fluctuatia cursului de schimb. Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Informatii piata”/”Materiale analiza”. Rapoartele sunt realizate de angajatii SSIF Prime Transaction SA, dupa cum sunt identificati in continutul acestora si avand functiile descrise in acest site la rubrica *echipa*. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate [aici](#).

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Autoritatea de Supraveghere Financiara, <http://www.asfromania.ro>

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul delegata (UE) 565/2017 si Directiva 2014/65/UE.

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO